

નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ અમદાવાદ

પરિપત્ર નં. ૧૦૨ તા.૦૯-૦૧-૨૦૨૦

ફક્ત મ્યુનિ. શાળાઓ માટે જ :-

વિષય: ધોરણ ૫ની સામયિક કસોટીની તારીખ બદલવી બાબત.

સંદર્ભ: જીસીઈઆરટી/સીએન્ડઈ/૨૦૨૦/૮૯૩-૮૯૬ ૦૯.૦૧.૨૦૨૦

આથી તમામ મ્યુનિ. શાળાના મુખ્ય શિક્ષકશ્રીઓને ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે તા.૧૧/૦૧/૨૦૨૦ દરમિયાન ધોરણ ૧ થી ૮ની સામયિક કસોટી યોજનાર છે. તા. ૧૧/૦૧/૨૦૨૦ ના રોજ ધોરણ-૫માં યોજનાર હિન્દી વિષયની કસોટી તા.૧૧/૦૧/૨૦૨૦ ને બદલે તા.૧૩/૦૧/૨૦૨૦ના રોજ યોજવાની રહેશે. ધોરણ-૫ સિવાયનાં ધોરણોમાં તા.૧૧/૦૧/૨૦૨૦ રોજ રાબેતા મુજબ કસોટી યોજવાની રહેશે.

તા.૦૯-૦૧-૨૦૨૦

ડૉ. એલ.ડી.દેસાઈ
શાસનાધિકારી

નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ અમદાવાદ

પરિપત્ર નં. ૧૦૨-A તા.૦૮-૦૧-૨૦૨૦

ફક્ત મ્યુનિ. શાળાઓ માટે જ :-

વિષય: ધોરણ ૧ અને ૨ માટે તૃતીય સામાયિક મૂલ્યાંકન (ત્રિમાસિક) કસોટી આયોજન બાબત.

સંદર્ભ: જીસીઈઆરટી/સીએન્ડઈ/૨૦૨૦/૮૯૭-૯૦૧ તા. ૦૮.૦૧.૨૦૨૦

આથી તમામ મ્યુનિ. શાળાના મુખ્ય શિક્ષકશ્રીઓને ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે ધોરણ ૧ અને ૨ માં સમયાંતરે મૂલ્યાંકન અને ઉપચારાત્મક થઈ શકે તે હેતુથી સામાયિક કસોટી લેવાની થાય છે. ધોરણ ૧ અને ૨માં પ્રથમસત્ર દરમિયાન પ્રથમ અને દ્વિતીય ત્રિમાસિક કસોટી યોજાઈ ગયેલ છે. ધોરણ ૧ અને ૨ની સામાયિક તૃતીય ત્રિમાસિક કસોટી તા.૧૦/૦૧/૨૦૨૦ અને ૧૧/૦૧/૨૦૨૦ દરમિયાન યોજવાની રહેશે. સદર કસોટી વ્યક્તિગત કસોટી હોઈ વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા વધારે હોય અને કસોટી સમયમર્યાદામાં પૂર્ણ ન થાય તો શિક્ષક વધારાનો સમય લઈ શકશે. આ કસોટી ઓની (ભાષા અને ગણિત) ની પીડીએફ કોપી આ સાથે બિડાણમાં મોકલી આપવામાં આવે છે.

નોંધ: ગુજરાતી સિવાયના અન્ય માધ્યમની શાળાઓમાં આ કસોટી તા.૧૭ અને ૧૮ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ દરમિયાન યોજવાની રહેશે.

બિડાણ:- ધોરણ ૧ અને ૨ માટે તૃતીય સામાયિક મૂલ્યાંકન (ત્રિમાસિક) કસોટીઓ

તા.૦૮-૦૧-૨૦૨૦

ડૉ. એલ.ડી.દેસાઈ
શાસનાધિકારી

પ્રશ્ન 1વાચન (અધ્યયન નિષ્પત્તિ- શબ્દો અને વાક્યો વાંચે છે.)

10 ગુણ

વિદ્યાર્થી પાસે નીચેના શબ્દોની છ હરોળ દીઠ બે બે શબ્દો અને છઠ્ઠી અને સાતમીહરોળનાં બે પૈકી એક વાક્ય વ્યક્તિગત રીતે વંચાવો.બંને સાચા શબ્દનો એક ગુણ અને એક સાચા વાક્યના બે ગુણ આપવા- કુલ 10 ગુણ

નામ	મગજ	ગામ	1 ગુણ
દેવ	વરસ	ગમે	1 ગુણ
એક	છમછમ	આગ	1 ગુણ
પાડી	તાપી	માણસ	1 ગુણ
ખાલીખમ	ચકીબેન	ખટખટ	1 ગુણ
પૈસા	ઐરાવત	સૈનિક	1 ગુણ
અમને વરસાદ ગમે છે	બાગમાં નાગ નાચે છે.	2 ગુણ	
મારી પાસે ચાની કીટલી છે.	જૈમીનીએ રાખડી ખરીદી.	2 ગુણ	

પ્રશ્ન -2 ચિત્ર વર્ણન (અધ્યયન નિષ્પત્તિ- ચિત્રનું વર્ણન કરે છે)

5 ગુણ

બાજુનું ચિત્ર વિદ્યાર્થીને બતાવો અને આ ચિત્ર વિશે ત્રણ વાક્ય બોલવા અને બે શબ્દો લખવા કહો.
(સાચાં બોલાયેલાં વાક્ય દીઠ 1 ગુણ અને એક સાચા લખાયેલા શબ્દ દીઠ 1 ગુણ આપવો)

પ્રશ્ન -3 વાર્તાકથન (અધ્યયન નિષ્પત્તિ- વાર્તાકથન કરે છે)

4 ગુણ

વિદ્યાર્થીને કોઈ એક વાર્તા કહેવાનું કહો. વિદ્યાર્થી પોતાની ભાષા (બોલી)માં વાર્તા કહે તો પણ માન્ય ગણવું. વાર્તાની રજૂઆત અને ઘટનાઓની ક્રમિકતા ધ્યાને રાખીને 4 માંથી ગુણ આપવા

પ્રશ્ન -4 શ્રુતલેખન (અધ્યયન નિષ્પત્તિ- સાદા શબ્દો સાંભળીને લખે છે)

6 ગુણ

નીચેના શબ્દો પૈકી દરેક લાઈનમાંથી એક એમ પાંચ લાઈનમાંથી પાંચ શબ્દો તમામ વિદ્યાર્થીઓને એક સાથે લખાવવા. પ્રત્યેક સાચા શબ્દનો એક ગુણ આપવો

ક્રમ	1	2	3
1	જમા	માગ	મગન
2	વાસ	બજાર	દરબાર
3	કાબર	આગ	છાબ
4	તપન	વાણી	કીડી
5	ખાટલી	ચણતર	કેલાસ

અધ્યયન નિષ્પત્તિ: ૧ થી ૨૦ સુધીની સંખ્યા સાથે કામ કરે છે.

પ્રશ્ન ૧:

[૧૩]

- સૂચના: શિક્ષકે ૧૧ થી ૨૦ ના ફ્લેશકાર્ડ ઊંધા મૂકી વિદ્યાર્થીને કોઈપણ ચાર કાર્ડ વારાફરતી ઉપાડી તેમના પર લખેલી સંખ્યા ઓળખી બતાવવા કહેવું. (૪ ગુણ)
- સૂચના: શિક્ષક વિદ્યાર્થીને ૧૧ થી ૨૦ ના ઊંધા મૂકેલા ફ્લેશકાર્ડમાંથી કોઈપણ બે કાર્ડ વારાફરતી ઉપાડી તેના પર લખેલી સંખ્યાને ૧૦નું જૂથ અને છૂટી વસ્તુની મદદથી દશક -એકમ ઓળખી બતાવવા જણાવશે. એક સંખ્યાના દશક-એકમને ઓળખવાના ૨ ગુણ આપવા. (૪ ગુણ)

ઉ.દા. ૧૨ = ૧ દશક અને ૨ એકમ

- સૂચના: શિક્ષક ૧ થી ૫માંથી એક, ૬ થી ૧૦માંથી એક અને ૧૧ થી ૨૦માંથી કોઈ પણ ત્રણ એમ કુલ પાંચ સંખ્યાઓ આડાઅવળા ક્રમમાં બોલશે અને વિદ્યાર્થી પોતાની સ્લેટ કે નોટબુકમાં શિક્ષકે બોલેલી સંખ્યા લખીને બતાવશે.(પલાખાં) (૫ ગુણ)

અધ્યયન નિષ્પત્તિ: ૨૦ સુધીની સંખ્યાની તુલના કરી શકે છે.

પ્રશ્ન ૨:

[૬]

- સૂચના: શિક્ષક ૧૧ થી ૨૦માંથી કોઈ પણ બે સંખ્યાઓની તરતની પછીની સંખ્યા પૂછશે. (૨ ગુણ)
- સૂચના: શિક્ષક ૧૧ થી ૨૦માંથી કોઈ પણ બે સંખ્યાઓની તરતની પહેલાની સંખ્યા પૂછશે. (૨ ગુણ)
- સૂચના: શિક્ષક ૧૧ થી ૨૦માંથી કોઈ પણ બે સંખ્યાઓના ફ્લેશકાર્ડ બતાવીને તેમાંથી નાની સંખ્યા ઓળખી બતાવવા કહેશે. (૧ ગુણ)
- સૂચના: શિક્ષક ૧૧ થી ૨૦માંથી કોઈ પણ બે સંખ્યાઓના ફ્લેશકાર્ડ બતાવીને તેમાંથી મોટી સંખ્યા ઓળખી બતાવવા કહેશે. (૧ ગુણ)

અધ્યયન નિષ્પત્તિ: આંગળીઓ,વેંત,હાથની લંબાઈ,પગનો પંજો વગેરે જેવા બિન એકરૂપ પરિમાણની મદદથી નાની લંબાઈનો અંદાજ કાઢી શકે છે અને માપી શકે છે.

પ્રશ્ન ૩:

[૨]

- શિક્ષક વિદ્યાર્થીને વર્ગખંડની એક દીવાલથી બીજી દીવાલ સુધીની લંબાઈ પોતાના પગલાની મદદથી પહેલા અંદાજો લગાવડાવી પછી ખરેખર માપવા માટે જણાવશે. ગુણ આપતી વખતે અંદાજીત માપને ધ્યાને લેવાનું નથી ફક્ત સાચી રીતે માપન કરવાના આધારે ગુણ આપવા.(૨ ગુણ)

અધ્યયન નિષ્પત્તિ: ૧ થી ૨૦ સુધીની સંખ્યાના સરવાળા અને બાદબાકીનો ઉપયોગ રોજિંદા જીવનમાં કરે છે.

પ્રશ્ન ૪:

[૪]

➤ સૂચના: અલગ કાગળમાં દાખલા ગણવા આપવા. (૪ ગુણ)
દાખલા તરીકે,

$$\begin{array}{r} (૧) \quad ૫ \\ + ૨ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (૨) \quad ૧૨ \\ + ૪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (૩) \quad ૮ \\ - ૩ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (૪) \quad ૧૭ \\ - ૪ \\ \hline \end{array}$$

પ્રશ્ન- 1 વાચન

શબ્દ અને વાક્ય વાચન (અધ્યયન નિષ્પત્તિ- મોટેથીવાંચે છે.)

વિદ્યાર્થી પાસે નીચેના શબ્દો અને વાક્ય વ્યક્તિગત રીતે વંચાવો. દરેકહરોળનાપાંચેય શબ્દો અને સાતથીદસમાં આપેલ વાક્ય આખું સાચુંવાંચે તો જ એક ગુણ આપવો. (10 ગુણ)

1. ધજા, વહાણ, મરચું, ગુજરાતી, એકાવન
2. આશિષ, ત્રણ, દક્ષિણ, શ્રાવણ, છપ્પન
3. ચિઠ્ઠી, પટ્ટો, લજ્જા, કબકૂટી, અક્કલ
4. શિલ્પા, ધ્યાન, યોગ્ય, અન્યાય, અલ્પાહાર
5. કૃપા, હર્ષા, પ્રકાશ, પ્રાર્થના, આશીર્વાદ
6. વિદ્યા, વસ્તુ, રાષ્ટ્ર, પથ્થર, પ્રતિજ્ઞા
7. મને પાંચ રૂપિયા આપો.
8. મારો નંબર છઠ્ઠો છે.
9. કલ્પનાની બુટ્ટી સુંદર છે.
10. પૂર્વાએ નૃત્ય કર્યું.

પ્રશ્ન-૨ વાચન અર્થગ્રહણ

ફકરાનું વાચન અને પ્રશ્નોત્તરી (અધ્યયન નિષ્પત્તિ- વિગતને અનુરૂપ પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.) નીચેનો ફકરો વિદ્યાર્થીનેવાંચવા કહો. ત્યારબાદફકરાનીચેના પ્રશ્નો પૂછો. દરેક સાચા જવાબનો એક ગુણ છે. (આ ફકરો વિદ્યાર્થીએ જાતે વાંચવાનો છે, શિક્ષકે વાંચવાનો કે સમજાવવાનો નથી.)

(5 ગુણ)

દક્ષ ચઢી પહેરીને તૈયાર થયો.મમ્મીએ હળવેથી ટપલી મારી કહ્યું, “હવે સ્કુલે જા.” સ્કુલમાંવર્ષાબહેને કહ્યું, “દક્ષ આજે તારે વાર્તા કહેવાની છે.” “હા,” કહી દક્ષ પોતાના વર્ગમાં બેસી ગયો.વર્ગમાં બહેને હાજરી પૂરી. બહેન દક્ષનું નામ બોલ્યાં. પણ દક્ષ તો વાર્તા વિષે વિચારતો હતો. એટલે હાજરી પૂરાવવા માટે બોલવાનું જ ભૂલી ગયો.

પ્રશ્નો :

૧ દક્ષ ક્યાં જવા તૈયાર થયો ?

૨. દક્ષને શિક્ષકે શું કરવાનું કહ્યું ?

૩. દક્ષના શિક્ષકનું નામ શું છે?

૪. શાળામાં આજે વાર્તા કોણ કહેશે?

૫. સાચું કે ખોટું પૂછો.

- દક્ષપ્રાર્થનામાં બેસી ગયો.
- દક્ષ વાર્તા બોલતો હતો એટલે હાજરી બોલવાનું ભૂલી ગયો.

પ્રશ્ન-૩ શબ્દ ભંડોળ

શબ્દ પરથી વાક્ય બનાવો.(અધ્યયન નિષ્પત્તિ- નવાશબ્દોના અર્થ જાણે છે.)

નીચેના દરેક શબ્દ પર એક એક વાક્ય બોલવા કહો. (ગુણ ૫)

૧.પક્ષીઓ: - .....

૨.ગુસ્સો: - .....

૩.શક્કરિયું: - .....

૪.પ્રાર્થના:- .....

૫.વૃક્ષ: - .....

પ્રશ્ન -૪ શ્રુતલેખન

નીચેના શબ્દો અનેવાક્યોનું શ્રુતલેખન કરાવો. (અધ્યયન નિષ્પત્તિ- પરિચિત શબ્દો અને વાક્યોનું શ્રુતલેખન કરે છે.) (૫ ગુણ)

૧. મિત્ર

૨. દક્ષિણ

૩. ચક્કર

૪. સ્વરાનો ડ્રેસ સુંદર છે.

૫. સૂર્ય પ્રકાશ આપે છે.

અધ્યયન નિષ્પત્તિ: બે અંકની સંખ્યા સાથે કામ કરે છે. ૯૯ સુધીની સંખ્યા વાંચે છે અને લખે છે.

પ્રશ્ન ૧:

[૧૧]

- સૂચના: શિક્ષક નીચે આપેલી ત્રણ હરોળમાંથી કોઈ પણ એક હરોળની સંખ્યાઓ ઓળખવા માટે કહેશે.
(૫ ગુણ)

	સંખ્યાઓ				
A	૧૩	૨૯	૫૮	૭૧	૮૬
B	૧૯	૩૫	૪૩	૬૬	૯૧
C	૧૫	૩૯	૫૪	૭૮	૯૬

- શિક્ષકે ૬૧ થી ૮૦ સુધીની કોઈ પણ એક સંખ્યાની તરતની પછીની અને કોઈ પણ એક સંખ્યાની તરતની પહેલાની સંખ્યા પૂછવી. દા.ત.,

(૨ ગુણ)

- (૧) ૬૪ની તરતની પછીની સંખ્યા કઈ?
(૨) ૭૩ની તરતની પછીની સંખ્યા કઈ?
(૩) ૬૬ની તરતની પહેલાની સંખ્યા કઈ?
(૪) ૭૮ની તરતની પહેલાની સંખ્યા કઈ?

- શિક્ષક ૫૧ થી ૧૦૦ સુધીની કોઈ પણ ચાર સંખ્યા બોલશે અને વિદ્યાર્થી તે સંખ્યા સ્લેટ કે નોટબુકમાં લખીને બતાવશે.(પલાખાં)

(૪ ગુણ)

વિશિષ્ટ હેતુ: ત્રણથી ચાર ચલણી નોટ અને સિક્કાની મદદથી ૧૦૦ રૂપિયા સુધીની કિંમત બતાવે છે.

પ્રશ્ન ૨:

[૩]

- સૂચના: શિક્ષક $\square$ ના અને $\triangle$ ના કાર્ડ આપીને નીચે આપેલી સંખ્યાઓના વિસ્તાર કરવા જણાવશે.

(૩ ગુણ)

(૧) ૬૭ =

(૨) ૭૨ =

(૩) ૫૪ =

અધ્યયન નિષ્પત્તિ: અઠવાડિયાના દિવસો અને વર્ષના મહિના ઓળખે છે.

પ્રશ્ન ૩:

[૫]

- સૂચના: શિક્ષક અઠવાડિયાને લગતો એક પ્રશ્ન, અંગ્રેજી માસને લગતા બે પ્રશ્ન અને ગુજરાતી માસને લગતા બે પ્રશ્ન એમ કુલ પાંચ પ્રશ્નો પૂછશે. પ્રત્યેક સાચા જવાબ માટે એક ગુણ ગણવા. (૫ ગુણ)
- ઉદાહરણ તરીકે,
- (૧) સોમવાર પછી કયો વાર આવે?
- (૨) વર્ષનો સૌથી છેલ્લો અંગ્રેજી માસ કયો?
- (૩) જુલાઈ પછી કયો માસ આવે?
- (૪) ગુજરાતી વર્ષનો પ્રથમ માસ કયો?
- (૫) હોળી કયા ગુજરાતી માસમાં આવે? વગેરે.

અધ્યયન નિષ્પત્તિ: સરવાળા અને બાદબાકી વડે રોજિંદા જીવનના કોયડા/સમસ્યા ઉકેલે છે.

પ્રશ્ન ૪:

[૬]

- સૂચના: શિક્ષક નીચે આપેલી ત્રણ હરોળમાંથી કોઈ પણ એક હરોળના દાખલા નોટબુક કે સ્લેટમાં ગણવા માટે આપશે. (૬ ગુણ)

સેટ	દાખલા		
A	$૫+૬+૩$	$૧૪ + ૩$	$૧૮ - ૭$
B	$૪+૮+૫$	$૧૧ + ૫$	$૧૯ - ૬$
C	$૭+૧+૮$	$૧૩ + ૫$	$૧૮ - ૫$

